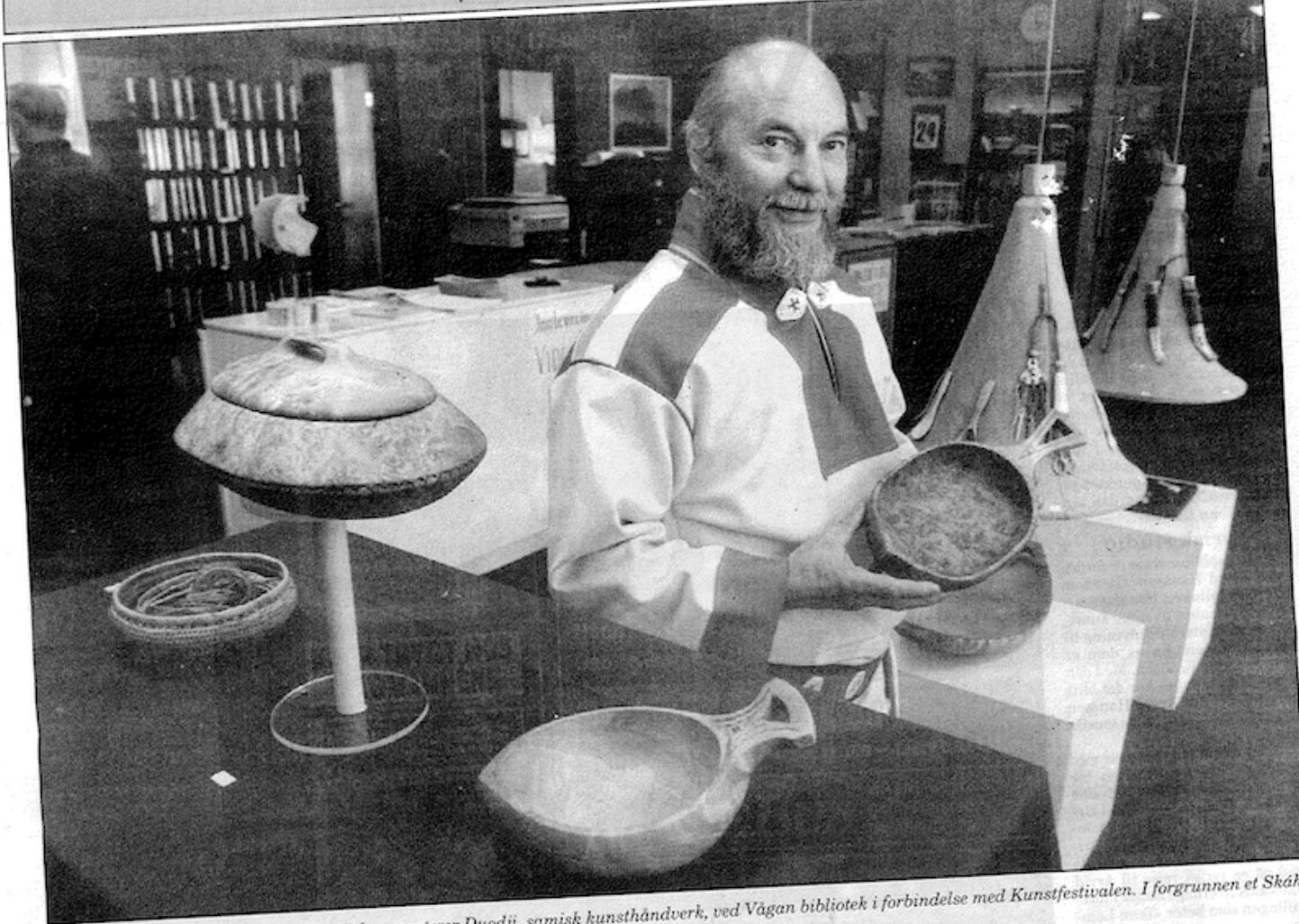

Impulser

Festspillene i Nord-Norge

DUODJI: Jon Ole Andersen fra Karasjok presenterer Duodji, samisk kunsthåndverk, ved Vågan bibliotek i forbindelse med Kunstfestivalen. I forgrunnen et Skáhp-pu (skrin) i bjørk.

Sámi Duodji i tre, horn, skinn og sølv

Den samiske kunsthåndverkeren Jon Ole Andersen (59) fra Karasjok gir oss en lavmælt innføring i Duodji.

– Å kalte det samisk håndverk er for enkelt, – duodji dekker alt fra husflid til kunst, og selve begrepet omfatter også planleggingen av arbeidet. For eksempel avspeiler det seg i når på året man skal hente trevirk i skogen. Vi sdelegger ikke treet i beste vekstperioden når det gir oss glede å se på skogen. Vinterstid er veden hvitest, og vi tar også hensyn til månefasene.

Andersen har salgsutstilling ved Vågan bibliotek i forbindelse

Jeg ser gjerne at arbeidene mine blir brukt. Stort sett er det brukskunst jeg beskjefte meg med, og det er ting som har vist sin nyttieverdi gjennom århunder. Men det er selvfolgelig gledelig at mange også foretrekker å ha dem som pyntegjenstander.

med Kunstfestivalen i Lofoten. Han stiller ut et fortalts gjentester i tre, horn, skinn og sølv ved siden av at han også er knivsmed. Hornskjeer, fat, skåler, bolier og koppar dominerer ved siden av knivene, og prisene varierer fra litt over hundrelappen til opp mot 6 000 kroner.

– Kunsthåndverk er dyrt, og det betinger at folk får kvalitet.

Helst vil jeg ha hånd om hele prosessen fra innhenting av materialet til ferdig gjentest. Før kjøpte jeg knivblader, men jeg syntes ikke jeg kunne kalte knivene for mine egne når jeg bare laget skjefte og slire. Derfor dro jeg til Finland og lært meg å smi.

Andersen har hatt eget verksted i Karasjok siden 1985. Før den tid var han snekker og sen-

re preparant ved Karasjok Museum:

– I en periode fryktet jeg at samisk håndverk skulle forsvinne, og jeg følte meg forpliktet til å bruke de evner jeg hadde. Nå har mye endret seg, og jeg er en av mange samiske kunsthåndverkere. Spesielt er jeg glad for at de unge vil lære faget, og nå kan man faktisk ta hovedfag i Duodji.

Ikke minst viktig er det at vi lytter til de eldre og tar lærdom slik jeg i min tid hørte mye av mine foreldre, sier Andersen.

Som en av de sentrale samiske kunsthåndverkere har han deltatt i utstillinger verden over, og han har hatt en rekke utsmykningsoppdrag. Utstillingen i Svolvær viser at han behersker et bredt felt, og det gir en særeng følelse å kjenne på en av hans fat eller koppar hvor det beste i bjørka er hentet fram. Og så er de en fryd for øyet.

Ole-P. Refsahl og
Frank Ludvigsen (foto)